

UDK 811.14:371.3(495)
DOI 10.7251/NSK1914087A
Претходно саопштење

Панајотис Г. Асимопулос¹
Војна академија ГрчкеАтина
Филозофски факултет Атина

ИНТЕРКУЛТУРАЛНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ МУЗИКЕ ТОКОМ УЧЕЊА НОВОГРЧКОГ ЈЕЗИКА СТРАНИХ СТУДЕНАТА ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ ГРЧКЕ

Међузависност урођене језичке вештине која делује као првостепени носилац неометане комуникације и вишедимензионалних уметничких остварења, тесно испреплетених са спонтаним испољавањем искуствених доживљаја, али и емоционалних нијанси, има доминантан положај у савременој интеркултуралној педагогији. Овим радом покушавамо да покажемо како изабрани музички комади, с једне стране, стварају позитивно расположење, док, с друге стране, знатно олакшавају страним кадетима Војне академије Грчке схватање сложених граматичкосинтаксичких појава у грчком језику. Емпиријско истраживање користи резултате – закључке дидактичког процеса током четворогодишње наставе модерног грчког језика (2016–2019) као другог на Војној академији. Засновано је на узорку који се састоји од 128 кадета (88 мушкараца и 40 жена). Резултати анкетног упитника показују да у значајном проценту (69%) учесници сматрају систематску употребу музике изузетно интересантним приступом а 75% њих наводи да су стекли више самопоуздања и већу спремност за учење грчког језика.

Кључне речи: музика, грчки језик, страни кадети, Војна академија Грчке.

Уводне напомене

Константан раст броја странаца на Војној академији Грчке јавља се као фундаменталан разлог за педагошки осврт на мултикултуралан састав нових специфичних друштвених структура, чије су кључне компоненте:

¹ asimopoulosp@yahoo.gr, panosasim@slavstud.uoa.gr

(а) поштовање аутентичности хетерогене културе страних кадета, што у значајној мери ојачава њихову успешну социјализацију али и доприноси неометаном учешћу у захтевним академским обавезама, али им и обезбеђује равноправно учешће у сложеним војним активностима;

(б) јасна приврженост антропоцентричним идеалима грчког народа која елиминише патогену нетолеранцију и укида националистичку искључивост. У оквиру динамичке интеракције оплођује се мултилатерална размена искуствених ситуација и бихејвиористичких модела;

(в) изоштравање критичког мишљења² које олакшава свесно одбацивање утврђених погрешних уверења. Тако се промовише конструктивно уједињење и утемељује хармонична мултикултурална коегзистенција.

Међутим, учење новогрчког језика на неопходном граматичком и лексичком нивоу у складу са систематским стицањем војне терминологије, с једне стране, задовољава сложене комуникационе потребе страних студената, а с друге, функционише као каталитички предуслов за постизање постављених наставних циљева.

Музика и језик

Значај музике као невербалног средства међуљудске комуникације (не само као уметничког израза³), доказује се на основу њеног јасног карактера, као и универзалног и спонтаног прихватања независно од језичког кода или посебне личности⁴ пријемника.

Поред тога, њена улога у наставној пракси изазива велико интересовање истакнутих истраживача (психијатара, психолога, педагога, социолога, лингвиста) који, упркос дивергентним научним оријентацијама, наглашавају вишедимензионалну педагошку вредност музике (Guglielmino 1986: 19–26).

Вреди поменути да иако су се језик и музика развили истовремено-

2 О критичком мишљењу и његовом дијалектичком односу према музици писали су бројни аутори (Види: Facione 2011; Fišer 2001; Halpern 1999: 69-74; Hjuitt 1998; Pogonovski 1987: 37-41 & 1989: 35-38; Prist 1997; Smol 1987: 46-49; Vudford 1996: 27–32).

3 Банкрофт (1985: 4) објашњава: „In every part of the ancient world, music and musical instruments served magical or ‘therapeutic’ purposes rather than aesthetic ones“.

4 О важности фактора личности, самопоштовања и емоција при учењу другог (страног) језика постоји значајна литература (Види: Brodki, Šor 1976: 153 – 162; Braun 1994; Gardner, Lambert 1972; Hejde 1979).

но као две аутономне комуникацијске вештине,⁵ према Ајот (2004: 10) они представљају „same auditory, perceptive, and cognitive mechanisms that impose a structure on auditory information received by the senses“.

Без сумње, увођење одабраног музичког комада⁶ служи битним педагошким циљевима. Мора (2000: 152) тврди: „first, verbal practice associated to musical information seems to be more memorable; second, allowing students to give a choral melodic repetition of the new language just taught lowers their anxiety filter; and third, by strengthening their musical memory, the appropriate foreign sounds will be stored in the students' long-term memory, and thus be accessible for subvocal rehearsal“.

Наведена обележја музике одражавају њен популаран идентитет и доприносе њеном значајном месту у савременим студијским програмима. Ипак, интердисциплинарна употреба музичких дела карактеристична је за наставу језика, било матерњег (који је намењен изворним говорницима) било другог (за странце), при чему опуштајућа страна музике (Екен 1996: 46–47) значајно утиче на успешан процес учења. На тај начин стихови богати аудиовизуелним подражајима претачу се у вештачки и до неке мере контролисан или конвенционалан језик у учионици.

У вези с тим Пири (2018: 75) наглашава: „Music is considered as a strong candidate for making language learning classroom an optimum learning environment in which learners can increase their vocabulary, enhance their listening, speaking, reading, and writing skills, and develop cultural knowledge. Numerous teachers confirm the excessive power of music as a relaxation tool in classroom environment and as a warm up or background for other tasks being carried out to facilitate learning processes“.

На крају, како то истичу Машајек и Хашеми (2011: 2189), неоспоран допринос музике настави језика заснива се на три међузависна параметра:

(а) ојачање друштвене хармоније: ефикасност наставног процеса и пожељна концепција испредаваног градива морају бити усклађене и са добрим интерперсоналним односима;

(б) позитивна енергија: умирујући аспект музике води до духовне релаксације студената, јер их ведрa атмосфера ослобађа од

5 Жарден (1997: 293) истиче да се музика и језик означавају као „separate, though complimentary systems of structured communication [...] language primarily responsible for content and music evoking emotion“.

6 Наставни процес који укључује интензивну употребу песама заузима „middle ground between linguistics and musicology, possessing both the communicative aspects of language coupled with the entertainment aspect of music“ (Džoli 1975: 11).

стреса;

(в) оруђе за учење: примаран резултат намерне употребе инспиративних песама је илустровање културних појмова и релевантно кодирање погледа на свет.

Индикативни предлози

Примена музике у наставној пракси показује импресивне облике интеракције и одличан пријем, нарочито у следећим делатностима:

(а) обради песме за учење говора и слушања: кадети слушају грчку песму само једном како би стекли елементаран увид у мелодију, открили њен садржај, али и утврдили своје емоционалне реакције. Слушају је још два пута и онда се деле у мале групе. Након тога морају да запишу стихове, пре него што им их наставник открије и детаљно протумачи. У последњој фази сви питомци (чак и предавач) слушају и певају песму или неки учесници добровољно певају караоке;

(б) истраживачком раду: на основу индивидуалних интересовања, али и колективних доживљаја кадета наставник задаје да прикупе грчке песме које се односе на рат и мир, море и лето, историју и митологију. Следи њихово превођење на енглески, француски или руски;

(в) лингвистичким вежбама: пажљивом анализом стихова и у живом међусобном дијалогу страни студенти откривају синониме и антониме који су веома чести у усменом и писменом изражавању, али и класификују речи које припадају војном социолекту или жаргону младих.

Основни подаци истраживања

Циљ истраживања

Циљ овог истраживања је да се испита ефикасност у употреби музике током наставе савременог грчког језика као другог (нема-терњег) језика страним кадетима на Војној академији Грчке.

Метода – Узорак

Истраживање је реализовано у периоду од априла до јуна 2019. За прикупљање неопходних података коришћен је квантитативни приступ, и то формирањем два специјална инструмента, односно упитни-

ка који се састоје укупно од двадесет четири питања затвореног типа:

(а) pre-test: бележе се ставови страних кадета у вези са стандардним начином подучавања модерног грчког језика;

(б) post-test: процењују се непосредни доживљаји и утисци страних кадета о предавању одржаном уз употребу музике.

Узорак је обухватао 128 испитаника од којих је било 88 мушкараца (69%) и 40 жена (31%). При томе је 81 кадет био са прве године (63,5%), 21 кадет са друге године (16,5%), а 26 кадета са треће године (20%).

Хипотезе – Варијабле

Основна претпоставка је да музика представља значајну допуну традиционалним методама наставе грчког као страног (другог) језика и да побољшава комуникацију међу члановима мултикултуралне војне заједнице.

Појединачне хипотезе истраживања су:

X_1 ~ Страни кадети сматрају употребу музике изузетно занимљивом праксом, али и забавном иновацијом.

X_2 ~ Страни кадети верују да им музика пружа боља академска постигнућа.

X_3 ~ Страним кадетима музика побољшава пажњу.

X_4 ~ Потребно је рационално обогаћивање устаљених метода наставе грчког модерним педагошким средствима.

X_5 ~ Помоћу музике учење новогрчког језика постаје лакше.

X_6 ~ Стална употреба музике у настави је пожељна перспектива.

X_7 ~ Страни кадети су позитивно наклоњени према могућој промени наставног процеса.

X_8 ~ Страни кадети се осећају пријатно када се користи музика при учењу модерног грчког језика.

Зависне варијабле:

(а) старост:

(а₁) 18–19 година: 45 особа ~ 35%

(а₂) 20–21 година: 50 особа ~ 39%

(а₃) 22–23 године: 14 особа ~ 11%

(а₄) 24–25 година: 13 особе ~ 10%

(а₅) > 25 година: 6 особа ~ 5%

Табела 1. Старост испитаника

Старост	Испитаници	Процент %
18 – 19	45	35
20–21	50	39
22–23	14	11
24–25	13	10
> 25	6	5

- (б) познавање страних језика:
 (б₁) енглески: 72 особе ~ 56,2%
 (б₂) француски: 46 особа ~ 36%
 (б₃) руски: 10 особа ~ 7,8%

Табела 2. Познавање страних језика

Језик	Испитаници	Процент %
енглески	72	56,2
руски	10	7,8
француски	46	36

- док се у својству независних варијабли користило:
 (в) место порекла:
 (в₁) Босна и Херцеговина (Република Српска): 18 особа ~ 14%
 (в₂) Грузија: 15 особа ~ 11,7%
 (в₃) Јерменија: 9 особа ~ 7,1%
 (в₄) Јордан: 42 особе ~ 33%
 (в₅) Молдавија: 7 особа ~ 5,5%
 (в₆) Нигерија: 11 особа ~ 8,6%
 (в₇) Сенегал: 18 особа ~ 14%
 (в₈) Црна Гора: 8 особа ~ 6,1%

Табела 3. Место порекла

Земља	Испитаници	Процент %
Босна и Херцеговина (Република Српска)	18	14
Грузија	15	11,7
Јерменија	9	7,1
Јордан	42	33
Молдавија	7	5,5
Нигерија	11	8,6
Сенегал	18	14
Црна Гора	8	6,1

- (г) музичка преферирања:
 (г₁) музика места порекла: 37 особа ~ 29,3%
 (г₂) грчка музика: 24 особе ~ 18,1%
 (г₃) поп: 21 особа ~ 16,5%
 (г₄) рок: 32 особе ~ 25%
 (г₅) хеви метал: 5 особа ~ 4%
 (г₆) хип хоп: 9 особа ~ 7,1%

Табела 4. Музичка преферирања питомаца

Музика	Испитаници	Процент %
места порекла	37	29,3
грчка	24	18,1
поп	21	16,5
рок	32	25
хеви метал	5	4
хип хоп	9	7,1

Анализа хипотеза

X₁ ~ Страни кадети сматрају употребу музике изузетно занимљивом праксом, али и забавном иновацијом:

У високом проценту (69% или 90 испитаника) страни кадети употребу музике у језичкој настави бирају као врло забаван поступак.

Табела 5. Употреба музике била је изузетно занимљива (post-test)

Одговор	Испитаници	Процент %
Не слажем се	21	16,5
У потпуности се не слажем	9	7,1
Нити се слажем, нити се не слажем	10	7,8
Слажем се	46	36,2
У потпуности се слажем	42	32,4

X₂ ~ Страни кадети верују да им музика пружа боља академска постигнућа:

Статистичка обрада академских постигнућа испитаних лица је веома важна чињеница. У проценту од 56,2% (72 испитаника) страни питомци су уверени да им је музика омогућила лакше решавање датих вежби, 23,8% (20 испитаника) се не слаже, док су се преостали

испитаници изјаснили ни да се слажу ни да се не слажу. На значајан напредак у разумевању домаћих задатака увођењем музике у наставни процес указало је 75% испитаника (96 кадета).

Табела 6: Помоћу музике решавање вежби је лакше (post-test)

Одговор	Испитаници	Процент %
Не слажем се	12	9,4
У потпуности се не слажем	18	14,4
Нити се слажем, нити се не слажем	26	20
Слажем се	40	31,2
У потпуности се слажем	32	25

Табела 7. Музика не пружа никакав бољитак у решавању вежби (post-test)

Одговор	Испитаници	Процент %
Не слажем се	50	39
У потпуности се не слажем	46	36
Нити се слажем, нити се не слажем	14	10,2
Слажем се	10	7,8
У потпуности се слажем	9	7

X_3 ~ Страним кадетима музика побољшава пажњу:

Од укупног броја испитаника 83% (106 особа) признаје позитиван утицај музичких дела на задржавање пажње у током одвијања часа.

Табела 8. Музика ми је одвлачила пажњу и била заморна (post-test)

Одговор	Испитаници	Процент %
Не слажем се	82	64,1
У потпуности се не слажем	24	18,9
Нити се слажем, нити се не слажем	7	5,2
Слажем се	10	7,8
У потпуности се слажем	5	4

X_4 ~ Потребно је рационално обогаћивање устаљених метода наставе грчког модерним педагошким средствима:

Апсолутно сви пробни официри испољавају снажно незадовољ-

ство према постојећим дидактичким методама, а подржавају радикалне промене у наставном раду. Будући да је реч о младим особама сасвим је схватљиво да показују склоност ка коришћењу модерне технологије. Зато примена мултимедија, односно комбинација текста, графике, анимације, звука, видеа наилази на подршку 72% испитаника (92 кадета).

Табела 9. Предлози о промени наставе (post-test)

Одговор	Испитаници	Процент %
Нови дидактички приручници	5	4
Решавање вежби у учионици	31	24
Додавање видеа и музике	32	25
Употреба мултимедија	60	47

Табела 10. Употреба мултимедија наставу чини интересантнијом (pre-test)

Одговор	Испитаници	Процент %
Не слажем се	3	2,4
У потпуности се не слажем	2	1,6
Нити се слажем, нити се не слажем	0	0
Слажем се	88	70
У потпуности се слажем	32	26

X₅ ~ Помоћу музике учење новогрчког језика постаје лакше:

Према мишљењу 62% испитаника (79 особа) додавање одговарајућих песама олакшава приступ градиву, јер код кадета ствара јаку самотивацију.

Табела 11. Музика ми је помогла у разумевању градива (post-test)

Одговор	Испитаници	Процент %
Не слажем се	15	11,7
У потпуности се не слажем	14	11
Нити се слажем, нити се не слажем	20	15,3
Слажем се	42	33
У потпуности се слажем	37	29

X₆ ~ Стална употреба музике у настави је пожељна перспектива:

Учесници у истраживању показали су нарочито позитиван став

према употреби музике у настави, тако да се 75% испитаних (96 кадета) изјаснило да преферирају њено чешће и богатије присуство на часовима новогрчког језика.

Табела 12. Потребна је чешћа употреба музике (post-test)

Одговор	Испитаници	Процент %
Не слажем се	10	7,8
У потпуности се не слажем	4	2,8
Нити се слажем, нити се не слажем	18	14,4
Слажем се	72	56,2
У потпуности се слажем	24	18,8

X_7 ~ Страни кадети су позитивно наклоњени према могућој промени наставног процеса:

Три четвртине испитаника, односно 96 испитаника, сматра да је потребна делимична или потпуна модификација наставног процеса. Осим тога, 71% (91 испитаник) тврди да уобичајени облици извођења наставе изазивају досаду и пад интересовања.

Табела 13. Пожељна је промена наставног процеса (pre-test)

Одговор	Испитаници	Процент %
Не слажем се	10	7,8
У потпуности се не слажем	9	7
Нити се слажем, нити се не слажем	13	10,2
Слажем се	50	39
У потпуности се слажем	46	36

Табела 14. Начин одржавања наставе је монотон и незанимљив (pre-test)

Одговор	Испитаници	Процент %
Не слажем се	12	9,5
У потпуности се не слажем	9	7
Нити се слажем, нити се не слажем	16	12,5
Слажем се	46	36
У потпуности се слажем	45	35

X_8 ~ Страни кадети се осећају пријатно када се користи музика при учењу модерног грчког језика:

Према мишљењу 74% испитаника (95 кадета) опуштена атмосфера и пријатније праћење односе се на интегрисану употребу музике.

Табела 15. Осећам се боље уз употребу музике (post-test)

Одговор	Испитаници	Процент %
Не слажем се	13	10
У потпуности се не слажем	6	5
Нити се слажем, нити се не слажем	14	11
Слажем се	50	39
У потпуности се слажем	45	35

Закључна разматрања

Висок квалитет научностручних знања, развијање лидерских способности и моралних особина, и широко опште образовање карактеришу Војну академију Грчке. Најстарија образовна установа земље (основана је 1. јула 1828. године), осим водеће позиције у глобалном геостратешком развоју потврђује академску надмоћ непрекидним иновирањем студијских програма.

У складу са савременим принципима педагогије, посебан нагласак ставља се на наставу савременог грчког језика намењену страним кадетима, али и на темељит приступ културном наслеђу Грчке. Да би се испунили ови захтевни циљеви примењују се пионирске праксе и иновативне методе.

Овим истраживањем желели смо да проверимо степен прихватања музичких комада као наставних средстава током учења новогрчког. У истраживање је било укључено 128 страних питомаца који су попуњавали два посебна упитника: први који је раздјељен током часова одржаних без музике, а други након презентовања грчких песама.

Резултати истраживања показују да страни кадети одобравају чешћу употребу музике, јер уживају у опуштеној атмосфери (74%); ова метода им обезбеђује бољу концентрацију (83%) која резултира бољим савладањем материјала (75%).

Додатак

A. Pre-test упитник

Драги кадети,

молим Вас да анонимно попуните анкету. Након што пажљиво прочитате питања, овим знаком ✓ забележите само један одговор.

Захваљујем Вам се на сарадњи!

1. Пол:

мушки		женски	
-------	--	--------	--

2. Колико имате година?

18–19	20–21	22–23	24–25	> 25

3. Разред:

I		II		III	
---	--	----	--	-----	--

4. Земља порекла:

Босна и Херцеговина (Република Српска)		Молдавија	
Грузија		Нигерија	
Јерменија		Сенегал	
Јордан		Црна Гора	

5. Које стране језике познајете?

енглески	француски	руски

6. Којим се језиком служите у породичној / пријатељској средини?

арапски		енглески		руски	
српски		јерменски		црногорски	
грузијски		румунски		француски	

7. Да ли се осећате пријатно кад говорите грчки?

да		не	
----	--	----	--

8. Да ли Вас разумеју кад употребљавате грчки језик?

да		не	
----	--	----	--

9. Да ли слушате грчку музику?

да		не	
----	--	----	--

10. Да ли слушате музику своје домовине?

да		не	
----	--	----	--

11. Која су Ваша музичка преферирања?

поп		хеви метал	
рок		хип хоп	

12. Процените наставни процес⁷:

Предлози	a	b	c	d	e
У потпуности разумем часове језика					
На часу се суочавам с тешкоћама					
Начин одржавања наставе је монотон					
Пожељна је промена наставног процеса					
Нови дидактички приручници					
Веће учешће студената					
Решавање вежби у учионици.					
Употреба мултимедија					
Додавање видеа и музике					

Б. Post-test упитник

Драги кадети,

молим Вас да анонимно попуните анкету. Након што пажљиво прочитате питања, овим знаком (✓) забележите само један одговор.

Захваљујем Вам се на сарадњи!

1. Пол:

мушки		женски	
-------	--	--------	--

2. Колико имате година?

18–19	20–21	22–23	24–25	> 25

3. Разред:

I		II		III	
---	--	----	--	-----	--

4. Земља порекла:

Босна и Херцеговина (Република Српска)		Молдавија	
Грузија		Нигерија	

⁷ а: Не слажем се; б: У потпуности се не слажем; в: Нити се слажем, нити се не слажем; г: Слажем се; д: У потпуности се слажем.

Јерменија		Сенегал	
Јордан		Црна Гора	

5. Које стране језике познајете?

енглески	француски	руски

6. Којим се језиком служите у породичној / пријатељској средини?

арапски	енглески	руски
српски	јерменски	црногорски
грузијски	румунски	француски

7. Да ли се осећате пријатно кад говорите грчки?

да	не
----	----

8. Да ли Вас разумеју кад се изражавате грчким језиком?

да	не
----	----

9. Да ли слушате грчку музику?

да	не
----	----

10. Да ли слушате музику своје домовине?

да	не
----	----

11. Која су Ваша музичка преферирања?

поп	хеви метал
рок	хип хоп

12. Процените наставни процес⁸:

Предлози	а ²	б	в	г	д
Употреба музике била је изузетно занимљива.					
Осећам се боље уз употребу музике.					
Музика ми је одвлачила пажњу и била заморна .					
Музика ми је помогла у разумевању градива.					
Потребна је чешћа употреба музике.					
Помоћу музике решавање вежби је лакше.					
Музика не пружа бољитак у решавању вежби.					

⁸ а: Не слажем се; б: У потпуности се не слажем; в: Нити се слажем, нити се не слажем; г: Слажем се; д: У потпуности се слажем.

Литература

- Ajot 2005: S. Ayotte, *The acquisition of verb forms through song*, Michigan: Michigan State University.
- Bankroft 1985: J. Bancroft, Music therapy and education, *Journal of the Society for Accelerative Learning and Teaching*, 10/1, Des Moines, IA, 3-16.
- Brodki, Šor 1976: D. Brodkey, H. Shore, Student Personality and Success in an English language Programme, *Language Learning*, 26/1, Michigan, 153–162.
- Braun 1994³: D. Brown, *Principles of language learning and teaching*, New Jersey: Prentice – Hall.
- Eken 1996: D. Eken, Ideas for using songs in the English language classroom, *English Teaching Forum*, 34/1, Washington, 46–47.
- Facione 2011: P. Facione, *Critical thinking: What it is and why it counts*, Millbrae: Measured Reasons and The California Academic Press.
- Fišer 2001: A. Fisher, *Critical thinking: An introduction*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Gardner, Lambert 1972: R. C. Gardner, W. E. Lambert, *Attitudes and Motivation in Second Language Learning*, Rowley, MA: Newbury House Publishers.
- Guglielmino 1986: L. M. Guglielmino, The Affective Edge: Using songs and music in foreign language instruction, *Adult literacy and basic education*, 10/1, New York, 19–26.
- Halpern 1999: D. Halpern, Teaching for critical thinking: helping collage students develop the skills and dispositions of a critical thinker. *New Directions for Teaching and Learning*, 80: 69–74.
- Hejde 1979: A. Heyde, *The relationship between self-esteem and the oral production of a second language*, Michigan: University of Michigan.
- Hjuit 1998: W. Huit, *Critical thinking: An overview. Educational Psychology Interactive*, Valdosta, GA: Valdosta State University.
- Džoli 1975: Y. Jolly, The use of songs in teaching foreign language, *Modern Language Journal*, 59/1-2, New Jersey, 11–14.
- Žarden 1997: R. Jourdain, *Music, the brain, and ecstasy: how music captures our imagination*, New York: W. Morrow.
- Mašajek, Hašemi 2011: M. Mashayekh, M. Hashemi, The Impact/s of Music on Language Learners' Performance, *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 30, Amsterdam, 2186-2190.
- Mora 2000: C. Mora, Foreign language acquisition and melody singing, *English Language teaching Journal*, 54/2, Oxford, 146–152.
- Piri 2018: S. Piri, The Role of Music in Second Language Learning, *Studies in Literature and Language*, Quebec, 17/1, 75–78.
- Pogonovski 1987: L. Pogonowski, Developing skills in critical thinking and

- problem solving. *Music Educators Journal*, 73/6, California, 37–41.
- Pogonovski 1989: L. Pogonowski, Critical thinking and music listening. *Music Educators Journal*, 76/1, California, 35–38.
- Prist 1997: T. Priest, *Fostering creative and critical thinking in a beginning instrumental music class*, Illinois: University of Illinois.
- Šank 1999: D. Schunk, The effect of singing paired with signing on receptive vocabulary skills of elementary ESL students, *Journal of Music Therapy*, Oxford, 36/2, 110–124.
- Smol 1987: A. Small, Music and critical thinking: what do we need to know?, *Music Educators Journal*, 74/1, California, 46–49.
- Vudford 1996: P. Woodford, Developing critical thinkers, *Music Educators Journal*, 83/1, California, 27–32.

INTERCULTURAL MUSIC MANIFESTATIONS DURING LEARNING OF MODERN GREEK BY FOREIGN STUDENTS OF THE HELLENIC MILITARY ACADEMY

Summary

The diachronic interdependence between the innate linguistic ability that functions as a primary carrier of seamless communication and the polyhedral artistic incarnations inextricably interwoven with the spontaneous externalization of experiential situations and the emotional nuances as well holds a dominant position in contemporary intercultural pedagogy.

In this paper we attempt to highlight how selected pieces of music on the one hand create positive mood, but on the other they considerably enable the foreign students of the Hellenic Army Academy to constructively understand the complex grammatico-syntactic phenomena of taught Greek language.

The conducted empirical research deploys the results of the educational process during a four-year (2016 – 2019) teaching of Modern Greek as a second language in the Greek Military Academy. It is based on a sample of 128 (88 male, 40 female) foreign trainee officers. The collected data refer to a distributed questionnaire and they confirm that in a significant percentage (69%) the participants perceive the systematic use of music as an extremely interesting approach, while 75% of them notes higher self-motivation and greater willingness for essential attendance.

Keywords: *music, Greek language, foreign cadets, Hellenic Army Academy.*